

Nr. 71, oktober 2019

tandslettidende

Fritids- og kulturvejleder for Tandslet Sogn & omegn

Købmand i Tandslet

Nyt fra Tandslet ApS

Vores projekt med at overtage Købmandsbutikken skrider fremad. Dog ikke i det tempo vi havde håbet og planlagt med.

Vi håber at vi inden længe kan informere om hvad der kommer til at ske og hvem der bliver vores nye købmand.

Vi håber, at de 220 anpartshaver der har vis tillid og økonomisk støttet, har tålmodighed. Vi har arbejdet hårdt med de forskellige udfordringer. Specielt har det været en svært at finde den nye købmand.

Som det ser ud nu, regner vi med at overtage butikken og leje den ud fra januar 2020.

Vi har tilbud på tilbygningen, og forventning om at få udbytte af den LAG ansøgning vi har afleveret. Derudover har vi søgt om sponsorstøtte fra både firmaer og fonde.

Anpartshavere vil blive informeret med informationsbrev når der er ny.

Husk at støtte vores købmandsbutik, uden jeres handel kan den ikke klare sig.

Anders Vestergaard

KELLMANN
AUTORISERET
VVS & Blik ApS

Vi udfører alt indenfor:
Vand Gas Olie Blik Sanitet Centralvarme Varmepumpe

www.kellmann-vvs.dk
Tlf. 74 41 69 66 · Mobil 40 17 69 66

Alt indenfor

Dame - herre - børneklip

Farvning - Permanent

v/Bitten Wetzel Asserballe Mark 1, 6440 Augustenborg

T. 74473058

Deadline for Tandslet Tidende

10. januar

for udgaven der udkommer 1. februar

25. juni

for udgaven der udkommer 1. august

1. oktober

for udgaven der udkommer 15. oktober

Redaktionen

Preben Bonde Redaktør og layout

Telefon: 52 19 16 70 - bonde@tandslet.dk

Inviterer

Foreninger i Tandslet og andre interesserede til

Generalforsamling

Onsdag den 30. oktober 2019

Fælleshuset Bittens bank

kl. 17.00

Indlæg ved Carl Erik Maae Sønderborg Kommune

Landdistrikt kordinator, hvad forventer kommunen af landsbylaugene

kl. 17.15

Generalforsamling

Dagsorden iflg. vedtægterne

(Kan ses på www.Tandslet.dk)

Kl. 18.15

Serveres der sandwich, samt øl/vand

Kl. 18.30

Evaluering af årets Ringridning/Byfest

Kl. 19.00

Forenings Forum

Snak på tværs og rundt om bordet, hvad sker der i vores forening.

Tilmelding til Søren Elholm, mobil 40 56 23 46 eller

mail: elholm@post11.tele.dk

Alle er velkomne.

TANDSLET KIRKE & SOGN

FOREDRAG

ONSDAG DEN 23. OKTOBER KL. 19.00, BITTENS BANK

"Den alsiske Brorson. Salmedigteren Peter Ernst".

- Ved salmeforsker dr. theol. h.c., tidl. sognepræst i Notmark, Jens Lyster

Optakten til foredragets titel, som også er titlen på Jens Lysters nye bog, der

udkommer den 17. september, blev gjort med et enestående fund i en container engang i begyndelsen af 1990'erne, hvor den alsiske skrædder Peter Ernsts (1718-1776) samlede salmeværker befandt sig.

Kun ved held og indsigt er dette salmeværk reddet for eftertiden.

Når salmedigteren og hans værk er ukendt for de fleste skyldes det ikke kvaliteten, men bl.a. at hans salmer med deres særlige kristelige indhold i samtiden blev betragtet som samfundsskadelige.

Ved foredraget er der mulighed for at købe Jens Lysters bog til en favorabel pris af 100,- kr.

Tilmelding senest 18. oktober til kirkegårdskontoret eller graver enten på e-mail: graver@tandsletkirke.dk eller på tlf. 74407172.

ALLE HELGEN

SØNDAG, DEN 3. NOVEMBER KL. 11.00

Ved Allehelgensgudstjenesten mindes vi sognets døde, og navnene på dem, der er døde siden sidste Allehelgen, vil blive læst op. Efterfølgende er der frokost for pårørende i præstegården.

Tilmelding til frokosten til Kirkegårdskontoret

ANDESPISNING

TORS DAG, DEN 7. NOVEMBER KL. 18.00

Tandslet Friskole Menighedsrådet laver "andemad"

Efter spisningen fortæller sognepræsten om

HAVET OG SLÆGTEN

Havet har lige siden tidernes morgen draget og fascineret mennesker. Det er med sine både livgivende og ødelæggende kræfter

blevet et sindbillede på livet med netop et hav af muligheder lige fra håb til undergang, ikke bare i Bibel og litteratur men også i virkeligheden. For nogle,

såsom i slægten Jordt, har det i generationer både været en livsnødvendighed og en kilde til eventyr og oplevelser.

Tilmelding til: Kirkegårdskontoret senest 3. november på tlf. 74 40 71 72 el. på e-mail:

graver@tandsletkirke.dk.

Ved tilmelding oplys venligst navn og tlf.nr.

DE 9 LÆSNINGER

TANDSLET KIRKE

3. SØNDAG I ADVENT 15. DECEMBER KL. 16.00

Musikgudstjeneste hvor vi synger og læser julen ind sammen med Ulkebølkoret under ledelse af Hannelore Nissen-Berdiin.

Konfirmanderne står for læsningerne.

HVAD SKER DER I KIRKEN??

Ikke alt når at komme i Tandslet Tidende eller i kirkebladet, så se Tandslet Kirke på hjemmesiden www.tandsletkirke.dk

- Følg Tandslet Kirke på *Facebook*.
- Se gudstjenestetider og arrangementer på *Kirkekalenderen* (app. kan hentes på Google-play).

Gråspurvvene er i gang – du kan nå at være med

Har du lyst til motion, smil, latter og hyggeligt samvær?

Så kom og vær med hos Gråspurvvene!

Ved du, at hos Gråspurvvene kan alle seniorer træne, uanset om man er let til bens eller måske har brug for lidt støtte? Du kan være med på ”det store hold”, som laver grundtræning eller du kan være med på Stolemotionsholdet, som træner siddende på eller stående ved en stol. Begge hold træner onsdag formiddag kl. 9.30-10.20.

Efter en kort pause er der herefter - fra kl. 10.30 – 11.00 - badminton m.m. i hallen, samtidig med at der er ekstra træning i Multisalen for alle, der gerne vil have lidt mere motion.

Det koster 250 kr. at være med i hele sæsonen, som slutter den 1. april 2020. For dit kontingent får du:

- Ugentlig træning hver onsdag kl. 9.30-11.00
- Gratis træning – når det passer dig - i Sydals-Hallens motionsrum hele året
- Mad og drikke til generalforsamlingen

Du kan også træne Stolemotion på Knøs Gård hver torsdag formiddag.

Kontakt Margrethe Kristiansen på 29280221 og hør mere.

Vi glæder os til at se dig til træning.

Mange hilsner fra Bestyrelsen

Instruktører:

<u>Navn</u>	<u>Telefon:</u>
Anette Uldall	2944 9875
Inger Plauborg	2363 6736

”Motion i naturen”

Er et tilbud om ekstra ”Motion” fra Gråspurvvene, derfor vil det koste lidt at deltage. Prisen bliver 10 kr. pr gang eller 150 kr. for alle 18 arrangementer. Du kan betale enten pr. Mobile Pay til 59328 - eller overføre til kontonummer 5959-8009541. Uanset om du betaler med Mobile Pay eller via kontooverførsel, skal du huske at skrive dit navn og dato hvis du betaler pr. gang eller skrive dit navn og ”alle gange”, hvis du betaler for alle 18 arrangementer.

”Motion i naturen”

Stor tak til Linak for sponsorstøtte, uden Deres støtte var dette ikke muligt.

Gråspurvvene

Information -
samt program for
”Motion i naturen”
2019 - 2020

”Motion i naturen”

Gå - motion * Gó - motion

Motion i naturen efterårssæson 2019

Tidspunkter på samtlige ture er fra kl. 09.30 til kl. 11.00
Inger og Anette (instruktører) deltager så vidt muligt på samtlige ture.

<u>Dato:</u>	<u>Område:</u>	<u>Mødested:</u>
<u>Sep.</u>		
06.09	Vibæk Vandmølle	Vandmøllen
20.09	Troldsmose Nørreskov	P/pladsen v/Fladbæk
<u>Okt.</u>		
04.10	Blommeskobbel Østkysten	P/pladsen v/ Blommeskobbel
18.10	Mommark strand og skov	Mommark Marine
<u>Nov.</u>		
01.11	Strandpro. til Fiskehytten	P/pladsen v/ Sønderborg slot
15.11	Trillen Høruphav	Høruphav Lystbådehavn
29.11	Stevning Nord	P/pladsen v/ Sandvig
<u>Dec.</u>		
13.12	Augustenborg	Augustina

Motion i naturen forårssæson 2020

<u>Dato:</u>	<u>Område:</u>	<u>Mødested:</u>
<u>Jan.</u>		
10.01	Sønderskoven	Egeskov Naturskole
24.01	Ketting Nord	Sebbelev (Genforeningsstenen)
<u>Feb.</u>		
07.02	Kegnæs Ende	P/pladsen Sønderby Kirke
21.02	Kær Vestermark	Støvlen på Kær Vestermark
<u>Mar.</u>		
06.03	Mejls Sø	P/pladsen v/søen i Broballe
20.03	Rundt om Arnkil	Skovhuse Kær halvø
<u>Apr.</u>		
03.04	Ærskov/Havnbjerg skov	P/pladsen Havnbjerg strand
17.04	Bundsø/Brandsbøl skov	P/pladsen Brandsbøl v/Bundsøen
<u>Maj.</u>		
01.05	Oleskobbel Østkysten	Asserballeskov strand
15.05	Dybbøl Banke	P/pladsen Dybbøl centeret

Tandslet & Omegns Ringriderforening

Afholder generalforsamling

Onsdag den 20. november kl. 19.00 i Sydals-Hallen.

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Så er Tandslet by- og ringriderfest godt overstået og igen vil vi gerne takke for den opbakning lokalbefolkningen samt foreninger i området har givet.

Igen i år kunne vi pryde vores ringridergalger med flotte sponsorkilte samt sponsorkilte på pladsen.

Fremhæves skal også vores aftale med friskolen og galgepersonale. Vi er særdeles tilfredse med den måde friskolen løser opgaven på. Vi kan altid stole på, at personalet kommer, at der kommer nogle mennesker, der er deres ansvar bevidst, og vi får meget ros fra rytterne over den måde, I løser opgaven på.

TAK FOR DET...

I år kunne vi fejre 25 års jubilæum ved vort Allsundmesterskab. Vi takker vore sponsorer, to kendte firmaer fra byen, Wehls byggeforretning v. Palle Wehl og Tandslet murerforretning v. Benny Jensen. En stor TAK til jer.

Tandslet & omegns Ringriderforening

Tandslet By og Ringriderfest 2019.

I dagene 9-10 og 11. august var der By- og ringriderfest på sportspladsen ved Sydals-Hallen i Tandslet.

Fredag aftenen var der Spiel ohne grenze. Dog var der ikke den store tilslutning, men de fremmødte havde det sjovt. Der var også raffel turnering.

Lørdagens program var som det plejer. Der er igen sponsorcykelløb for HF hvor de havde en stor indtjening. Der blev også hygget med sildespisen og senere kaffebord for pensionisterne, samt traktorringridning. Om aftenen var der igen fest i teltet med spisen og god musik og dans. Søndag var der ringridning. Her kom rytterne på pladsen og der dystedes dagen lang. Sidste år var vi spændte på antallet idet weekenden faldt sammen med start af efterskolerne og der havde været en tendens til tilbage gang. I år havde vi 135 mod 138 deltagere sidste år. I år faldt vores weekend igen sammen med opstart på efterskoler, så vi håbede på samme antal ryttere som sidste år.

Dagen afsluttedes med omridningen om kongetitlen og Allsundmesterskabet, som i år kunne fejre 25 års jubilæum. Der vil typisk være 12-13 deltagere. I år var der dog ca. 9-10 deltagere idet de har flere titler. Her glædede vi os meget over vores samarbejde med Wehl's Byggeforretning v. Palle Wehl og Tandslet Murer Forretning v. Benny S. Jensen. Stor TAK til jer. I anledningen af jubilæet havde vi en ekstra præmie til lodtrækning iblandt deltagerne ved Asslundmesterskabet. Præmien et gavekort fra Højer Pølser.

Sidste år ændrede vi starttidspunkt for optog gennem byen. Dette gjorde af vi kunne afslutte dagen med aftenoptoget kl 17.30. Der er flere og flere ryttere der ønsker at komme før af sted idet man alligevel ikke kan foretage noget inden afgang. Samtidig prioriteres der så for børnene som er tidligere hjemme og klar til skole dagen efter.

Vi havde en god weekend på trods af lidt udfordringer med frisk vind. Men dejligt at se den opbakning der er fra byens borger og turister. En tak til Jer.

Hilsen Tandslet Ringriderforeningen.

Friskolens Venner

afholder

BANKOSPIL

torsdag d. 12.03. kl. 19.00

Kom til en hyggelig aften
og støt samtidig et godt formål.
Vi har mange gode præmier!!!

Kegleklubben laver mad i skolens køkken.
Menu: Frikadeller med kartofler, brun sovs, rødkål og salat.

Ønsker du at spise med, er der tilmelding hos
Hanne Hjortlund tlf: 30 23 04 05 senest d.05.03.

Vi spiser kl. 17.30. Bankospil kl. 19.00 kræver ingen tilmelding.

Jul på Vibæk Mølle

Den 23. og 24. november

Åben fra kl. 11-16

Ta' børn og børnebørn med til et par hyggelige dage

- Der kan købes julelækkerier på pladsen og i cafeen
- Vi bager brød i stenovnen
- Vandmøllen kører ca. en gang i timen
- Der er mange, især nye udstillere med flotte juleting på hele pladsen

I cafeen
kan man købe
gølg og
æbleskiver

Julemanden
kommer
begge dage og
uddeler poser
til børnene

Adressen er :Vibæk Mølle 3, Vibæk 6470 Sydals

Lokalhistorisk Arkiv, Tandslet Sogn

November foredrag er aflyst

Ifølge vores folder skulle vi have haft foredrag tirsdag den 12. november kl 19.00 på Tandslet Friskole med Andreas Iskov Jensen.

Men på grund af travlhed afholdt han det samme aften som vi havde virksomhedsbesøg ved Frontmatec. Det har ikke været os muligt at finde en anden foredragsholder til den aften, derfor aflyser vi.

Hjælp os med at bevare fortiden for fremtiden

Henvend Dig i dit Lokalhistoriske Arkiv, hvis Du har gamle breve, personlige papirer, blanketter og andet, der kan have historisk værdi. Materialet kan gives som gave, deponeres eller Arkivet kan få lov til at kopiere det.

Arkiverne er omfattet af bestemte love og regler vedrørende opbevaring og tilgængelighed.

Materialet bliver registreret og pakket i specielle kasser og bliver opbevaret bedst muligt, så det også kan findes om hundrede år.

Åbningstider i Arkivet fra 1. okt. -1. maj

1. torsdag i måneden 14.00 – 20.00

Øvrige torsdage i måneden 14.00 – 16.00

Eller efter aftale med arkivleder på t. 30 74 52 13

Dog er arkivet lukket i skolens ferier.

Alt inden for murearbejde

Nybyg - Facaderenovering - Fliser - Reparationer - Totalentreprise

Mail@sdi-byg.dk

22 27 83 45

V. Søren Dreier Iversen

DAVIDSEN
-alt til byggeri

Høruphav · Høltvej 1 · Sydals · 74 41 52 24
www.davidsen.as

Håndværkerne A/s

Mejeriet * Mommarkvej 358 * Tandslet * 6470 Sydals * Tlf 73 40 76 30

Følg os på Facebook:

<https://www.facebook.com/HDVASSYDALS>
<http://www.hdvas.dk>

Schjødtesminde

Stubfræsning - Rodfræsning - Markarbejde

Skovgyde 4
6470 Sydals
Tlf. 51932575
CVR. 36903058
Mail: ch@schjoedtesminde.dk
www.schjoedtesminde.dk

Priser på stubfræsning:

Landsdækkende stub & rodfræsning.
Korsel: Jylland & Fyn 300,- Sjælland 400,-

200 mm i diam. 95,-	1100 mm -//- 625,-
300 mm -//- 150,-	1200 mm -//- 690,-
400 mm -//- 185,-	1300 mm -//- 740,-
500 mm -//- 250,-	1400 mm -//- 800,-
600 mm -//- 300,-	1500 mm -//- 940,-
700 mm -//- 350,-	1600 mm -//- 1015,-
800 mm -//- 420,-	1700 mm -//- 1080,-
900 mm -//- 515,-	1800 mm -//- 1200,-
1000 mm -//- 570,-	1900 mm -//- 1275,-

Priser er gældende ved 15 cm under og 15 cm over terræn.
Priser er pr. stk og incl. moms

Mariannes Salon

Dame- og herrefrisør
Holballe 2, Lebølvej, Tandslet
6470 Sydals

Med venlig hilsen
Marianne

Tlf. 74 40 78 30

Wehl's

BYGGEFORRETNING ApS

SNEDKER - TØMRER - BETON

Palle Wehl telefon 2334 6757
www.wehlsbyg.dk

Ved du, hvordan du ønsker dit sidste farvel?

Eksam. bedemænd
Gennem tre generationer

Helmich & søn Begravelsesforretning

Thomas Helmich Sønderborg	Arnkilgade 15	74 42 36 81
Bent Petersen Nordborg	Storegade 3	74 45 28 81
Jytte Rasmussen Gråsten	Arnkilgade 15	74 47 14 65
	Felstedvej 34	74 65 94 33

Ønsker du din aske spredt over havet, eller vil du gerne bisættes fra et ganske særligt sted eller en bestemt kirke? Hos Helmich & Søn har vi gennem tre generationer bistået ved planlægningen af det sidste farvel. Kontakt os for en uforpligtende personlig samtale eller find 'Min sidste vilje' på www.helmichbegravelse.dk Vi træffes hele døgnet.

DUUS APS

Tømrer- og snedkerforretning

v/ Michael Duus
Mintebjergvej 5A, 6470 Sydals
Tlf. 21 77 41 56
E-mail: duus@michaelduus.dk

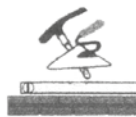
Brdr. Ewers A/S - en fremtidsorienteret foderstofforretning

- Ewers grovvarer til den professionelle landmand
- Ewers Energi leverandør af træpiller, smøre-, fyrings- og dieselolie
- Ewers Landbutik til have og hobbyfolket
- Se meget mere på www.brdr-ewers.dk

Mommarksvej 399 Ellegårdvej 19
6470 Sydals 6400 Sønderborg
Tlf. 74 40 79 10 Tlf. 74 42 29 75

Tandslet Murerforretning

Alt i om- og tilbygninger.
Flisearbejde og reparationer.

Benny S. Jensen
Pilene 8 Tandslet
6470 Sydals
Tlf. 74 40 71 05
Mobiltlf. 23 30 71 45

BoPil A/S

animal performance

Foder og staldløsninger til gris, kvæg, hest og fisk

Tlf.: 74407025

www.bopil.dk

El-Hjørnet i Centrum as

Søndergade 1 · 6430 Nordborg · Vibøgevej 1 · 6470 Sydals · Telefon 7445 8415

Hvad enten det drejer sig om:

- El- og datainstallationer
- Salg og service af tvidevarer
- Salg og service på luft/luft varmepumper
- Landbrugsinstallationer

- Din el-fagmand

BLUE
INSTALL

RÅDGIVENDE INSTALLATOR

EL
SALG

B.G. Busrejser

Bent Gavorski

Tlf. 74 40 44 46

Fax. 74 40 44 47

info@bgbusrejser.dk

Biltlf. 30 74 01 46

20 33 35 46

www.BGbusrejser.dk

www.BGbusrejser.dk

Kran - Vi udfører diverse kranopgaver op til 130 t/m

Levering af materialer til ethvert behov

Udstyr til reparation af grus- og markveje

www.jesiversen.dk

Container til haveaffald, byggeaffald mm

Træfældning med kranmonteret sav med en rækkevidde op til 40 m

Jes Iversen

Telefon 40 17 29 31

Vognmandsforretning

Modtageplads centralt placeret på Glansager

JUNIORKLUBBEN
for alle børn og unge
eldorado stiller
kan mødes og være sammen,

eldorado er stedet
fra Tandslet området,
rammer til rådighed, så I
uanset hvilken skole I går på.

Går du derfor i 4., 5., 6., 7. eller 8. klasse, er du velkommen hver torsdag fra kl. 19.00 til kl. 21.00 i vinterhalvåret. Kom og få et program allerede første aften. Bor du IKKE i Tandslet-området kan du alligevel komme i ***eldorado*** det forudsætter bare at du går på Tandslet Friskole i et af de ovennævnte klassetrin.

Men hvad er ***eldorado*** for noget?

eldorado er primært et sted, hvor børn og unge kan mødes uden at alt er planlagt og organiseret. Der vil på hver klubaften derfor være mulighed for at høre musik, at danse og spille i ***eldorado***!

eldorado har sit eget diskotek, som styres af mig eller af de unge. Derudover kan der spilles forskellige spil, billard, bordtennis, bordfodbold eller diverse brætspil eller man kan bare sidde og snakke, så der er lidt for en hver smag. Og på nogle aftener vil der være arrangeret en filmaften, hvor der vises enten en nyere film eller en kultfilm (en rigtig go' gammel film, som man godt kan tåle at se igen). Der vil også blive nogle temaaftener hvor man hører musik fra en speciel sanger/gruppe/periode. Der vil måske også være nogle små konkurrence-quizaftener igen.

Skulle en af jer sidde med en rigtig go' idé om hvad vi kunne lave i ***eldorado*** eller ligger en inde med et tip om en go' film eller har man spørgsmål vedr. klubben så er i/du altid velkommen til at kontakte mig enten i klubben eller pr. telefon/mail tlf.: 28 62 66 37 eller pr. mail: paulsen@mil.dk,

Så kom allerede den første aften, det vil sige den:

24. oktober 2019, kl 19.00

når **JUNIORKLUBBEN *eldorado*** åbner og meld dig ind.

Det kræver, af juridiske grunde, medlemskab eller man køber et gæstekort for at være i ***eldorado***.

Deltagelse i
JUNIORKLUBBEN *eldorado*.
Pris for hele sæsonen 2019/2020 er 75,- kroner.

Nyt fra skole & bestyrelsen på Tandslet Friskole oktober 2019

Opstart efter sommerferien

Efter en fantastisk dejlig sommer er hverdagen på Friskolen i fuld gang igen. 125 elever startede op efter sommerferien heri blandt flere nye børn og forældre. Vi har ligeledes den fornøjelse at byde velkommen til 3 nye lærere på skolen. Dejligt at opleve hvordan alle virker til at være faldet godt til og er med til at give en energifyldt og positiv hverdag på skolen. Der er bl.a. afholdt klasseuge, hvor børnene er blevet udfordret og styrket i de nye klasser og årgange. Fælles atletikdage hvor personlige rekorder er blevet slået, og nye skolerekorder er blevet sat, og der har været besøg fra Kenya og en fælles workshop sammen med de unge Kenyanere fra Global Kids.

Kulturnat og loppemarked

Igen i år var Tandslet Friskole repræsenteret med en flot stand på havnefronten d. 23. august ved den årlige kulturnat i Sønderborg. Der blev fortalt om - og lyttet til hverdagen på friskolen. Der blev leget og hygget med forskellige aktiviteter/lege, der var medbragt fra skolen. Dejligt at opleve at så mange kiggede forbi og var nysgerrige og interesserede i vores skole. Skolen var repræsenteret med næsten 90 løbere til det store natløb og satte derved synlige ”spor” i nattens gader. Tusinde tak til alle sponsorer til vores trøjer samt til forfriskninger i standen. Tak til alle der var med til at gøre det til en rigtig god aften.

Traditionen tro afholdte Friskolens Venner årets ”loppemarked” den første weekend i september. Vejret var godt og det blev en fantastisk weekend, hvor mange kiggede forbi, købte ”guld” for små penge, samt hyggede sig i caféen eller i den solrige skolegård. En kæmpestor tak til Friskolens Venner, samt til alle der hjalp til før, under og efter loppemarkedet
Lejrskole til Feldballe Friskole

I uge 37 var hele skolen på fælles lejrskole i 4 dage. Vi byttede skole med Feldballe friskole, som ligger i nationalparken Mols Bjerger. Når eleverne er på fælles lejrskole, handler det dels om at styrke fællesskabet, og det sker ved f.eks. at eleverne hjælper hinanden med at lave mad, vaske op og smører madpakker. Desuden handler det også om at undersøge nærområdet, tage på ture og opleve/lære noget nyt. Feldballe Friskole ligger lige ved siden af Friland, så der var arrangeret ture

derover. Desuden gik turene til Kattegatcenteret, Kaløvig Slotsruin, Skandinavisk Dyrepark og Mols Bjerger.

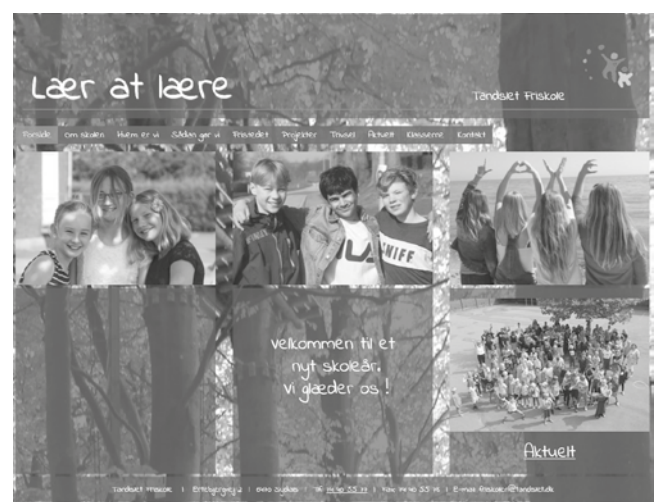
Naturvidenskabsfestival

I uge 39 deltog Tandslet Friskole i den landsdækkende Naturvidenskabsfestival. I år var temaet vandets hemmeligheder. Der blev eksperimenteret, udforsket, udviklet og undersøgt en masse spændende ting om vand og det, der kan findes i vand. Asgård var ude og vade i havet, Midgård undersøgte og tilberedte fisk, og udgårdseleverne sluttede ugen af med et event i Sønderborg. Her gjorde eleverne opmærksomme på den plastik der findes i havene, og hvad der kan gøres ved det.

Kommende arrangementer

Igen i år får vi mulighed for at være vært til et spændende foredrag med en anerkendt foredragsholder. Arrangementet bliver afholdt i samarbejde med Svenstrup, Midtals og Kegnæs friskole. Foredragsholderen i år er en anerkendt sociolog Anette Prehn. Anette fortæller bl.a. om ”hjerne smart sprog” der handler om hvordan vi forældre/voksne kan være med til at styrke vore børns hjerner og trivsel. Foredraget er d. 16. januar kl. 19, så sæt allerede nu kryds i kalenderen. Billetterne vil igen være gratis, men fordeles efter ”først til mølle princip” – så hold øje med opslag. Glæder os til vi ses til en fantastisk aften.

Medarbejderne og bestyrelsen på Tandslet Friskole ønsker alle et lunt og farverigt efterår.

Ankjestin Bertels, en væver fra Tandslet

Det hænder at jeg falder i staver over et af mine halvslidte håndvævede lagner, som har tjent mig i over 50 år. Og mine tanker går til hende, der har vævet dem, nemlig Ankjestin.

Det var nok mest de grove ting, lagner og håndklæder, hun vævede. Til bordduge og andre fine ting, havde vi en mandlig væver i den anden ende af Tandslet. Omkring århundredskiftet var det endnu skik, man begyndte at samle udstyr til børnene, imens de gik i skole. Jeg husker at pigerne blev sat til at vinde tvist, når de var færdige med den daglige sysel. Tvisten var hård mod hænderne. Derfor brugte man en vindepind. Der var to af den slags, en stor og en lille. Hvor er de kønne, alle de gamle, fine træ-ting man brugte? Man kan ærgre sig over, man ikke har passet bedre på dem, men borte er de desværre.

Det blev til mange store nøgler tvist, som blev puttet i en stor pose. Mor fyldte en stor kurv med en flaske mælk, en hvedekage og et stykke flæsk, og så gik vi ned til Ankjestin Bertels. Det står i min erindring, som om hun sad lidt til vejrs midt inde i den store væv, som næsten fyldte det halve af stuen. Hun trådte let ned i sine små træsko, og så gik snakken mellem hende og min Mor, om hvad der skulle væves. Under første verdenskrig, det var vist i 1917, blev jeg engang sendt ned til hende med lidt "Maning". Sådan kaldte man det, man gav væk af grisen. Jeg traf hende i højt humør. Hun havde lige haft brev fra sine to børn i Amerika. De havde hørt at vi herhjemme ingen kaffe kunne få på grund af krigen, og da de ikke syntes, deres gamle Mor skulle undvære sin kaffetår, havde de sendt hende 5 pund kaffe. "At tænke sig" sagde hun "nu sidder jeg her med 5 pund kaffe, og jeg er vel snart den eneste i sognet, der har kaffe" Hun kluklo og var så glad som et barn. Nu skulle jeg smage kaffen fra Amerika. Hun løb ud i køkkenet, fik tændt op, kaffemøllen kom i gang og snart stod kaffen på bordet.

Nu pludselig var hun den, der kunne give. Det fyldte hende med unævnelig fryd.

Mens vi drak kaffe, fortalte hun, at hun havde haft besøg af præsten for nylig. Han fik jo da også kaffe fra Amerika. Så sagde jeg til ham, at jeg havde hørt at han i sin prædiken over den syge pige, der druknede sig, havde sagt, at hun gik fortabt. "Det har De ikke lov til at sige, Hr. pastor, for det ved De intet om. Men se, jeg har prøvet at finde mig selv stående midt ude i en dam med det mindste barn på armen. Når man først er så vidt, ved man ikke hvad man gør, og ingen skal få mig til at tro at Vorherre lader sådan en stakkel gå fortabt" Tænk, der blev helt stille. Nå, vi snakkede videre, og så kom han til at sige, at det var nogle ugudelige naboer jeg havde, de gik aldrig i kirke. "Syntes De det, Hr. pastor. Jeg forligner (det var hendes udtryk) dem endda med Vorherres Apostle". Han for halvvejs op af stolen og sagde "Men Fru Davidsen". Jeg fortsatte "Jo se, der står i bibelen at Jesus gav sine Disciple brødet og så delte de ud til folket. Mig stakkels, fattige stakkel har Vorherre ingenting givet og betroet, men mine naboer har han betroet meget gods, og de deler troligt ud til mig, derfor forligner jeg dem med Vorherres Apostle" "Men Ankjestin" sagde han og slog hænderne i bordet. "Jo, Ankjestins spisekammer har aldrig været helt tomt, selv i denne krigens tid, hvor så mange sulter, men jeg forstår jo også at spare". Og her kom der et lille, lystigt glimt i øjet. "Og jeg har altid haft nok at putte i min kakkellovn, og det kan jeg takke de folk for, som De, Hr. pastor, kalder ugudelige" Han var vist ikke enig med mig, men han sagde da ingenting. Ja, sådan var gamle Ankjestin.

Skrevet af Christiane Hansen, Skovmøllen,
Lysabildskov, født 5. juni 1897
Hun er født Mathiesen i Tandslet. Søster til
Esben Mathiesen

Hans Christian Bladt

Betragtning af edderkoppen

Edderkoppens angivelse til forestående vejrforandring

Betragtninger foretaget ca 1830 af Hans Christian Bladt, 1.12.1797 – 17.9.1867
Boelsmand Hans Christian Bladt, Tandsgård, har ført dagbog næsten dagligt gennem årene 1829-1861. Dagbogen er en væsentlig kilde til oplysninger om vilkårene for beboerne i Tandslet Sogn i 1800-tallet.
Dagbøgerne er bevaret i arkivet.

Foruden emner af lokalhistorisk interesse indeholder dagbøgerne religiøse betragtninger, familieanliggender, sygdom, husråd, opskrifter, matematiske beregninger, udenrigspolitiske begivenheder osv. Han var en oplyst mand, der vandt folks tillid og blev valgt som tolvmand, som grandelags- og fattigforstander, som syns- og sendemand og senere som stænderdeputeret.

En af de lidt sjovere betragtninger fra hans dagbog er denne om ” Edderkoppens angivelse til forestående vejrforandring”

Smukt vejr:

Når de ere mange
Når de om natten spinde en ny væv
Når de stryger den gamle hud af
Når de vender hovedet udad i væggen og strække benene langt ud
Når de lægge æg, hvilke i varme somre sker 7 gange.

Varigt smukt:

Når de spinde lange hovedtråde til en nye væv, og vidt ud fra hinanden
Jo længere de strække benene ud, desto smukkere og varigere bliver vejret
Når de om natten gjøre væven større

Foranderligt:

Når de ere få
Når de kun arbejder i mindre

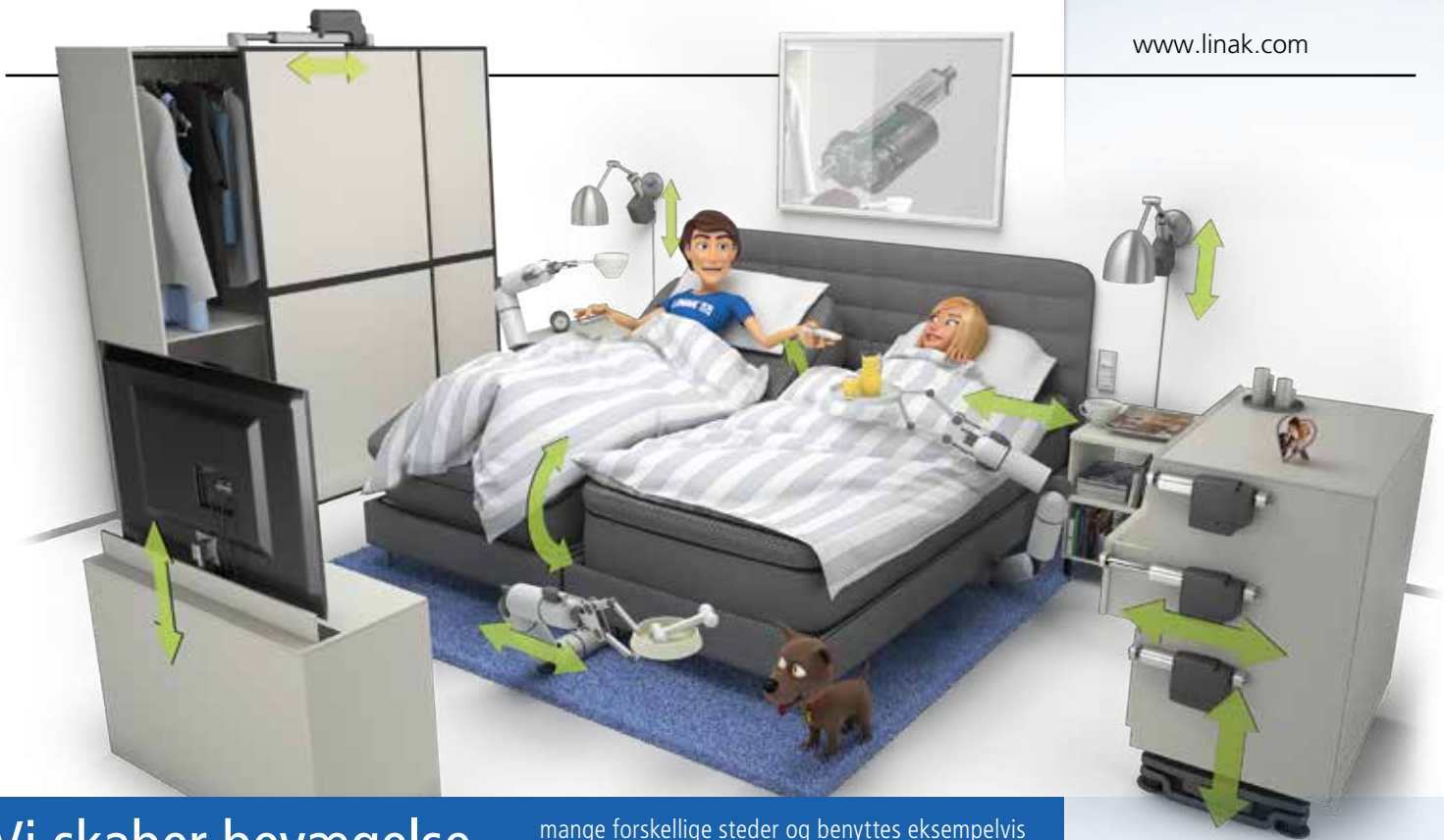
Regn:

Når de slet ikke viser sig
Når de vender sig helt om og viser os ryggen
Når de slet ikke spinde
Når vævens hovedtråd ere korte

Blæst:

Når de i almindelighed slet ikke spinde, tyder det på regn og blæst.
Når der kun spinde eeg i hjulnættet, uden de cirkelformede tråde som trækker omkring midtpunktet, er blæsten forbigående og lægger sig på 10 af 12 timer igen.
Sønderriver den pludselig en fjerde- eller tredie del af nettet og derefter kryber i sit smuthul, så følger storm på, som i almindelighed snart hører op og efterlader smukt vejr.

Vi skaber bevægelse

Bevægelse kan være mange ting og ved LINAK er aktuatorløsninger bevægelser der forbedrer livskvaliteten for millioner af mennesker. Vores innovative aktuatorløsninger skaber bevægelse

mange forskellige steder og benyttes eksempelvis i skriveborde, hospitalsenge og solparker.

LINAK er kendt for:

- Innovative kvalitetsprodukter
- Ansvarlighed overfor medarbejdere og miljø.

LINAK®
WE IMPROVE YOUR LIFE

Min

KØBMAND

Tandslet, Mommarkvej 268, 6470 Sydals - Tlf. 7330 7323

Åbningstider

Alle hverdage & lørdag 7.30-18.00
Søndag 7.30-15.00

**Asserballeskov
Autoværksted**

Østkystvejen 40 - 6440 Augustenborg

Tlf. 7447 4308

www.asserballeskovauto.dk

AutoMester
Bedre kørende